

**PLANOWANE PREMIERY
W SEZONIE 1967/68**

WOJCIECH BOGUSŁAWSKI
KRAKOWIACY I GÓRALE

SŁAWOMIR MROŻEK
INDYK — ZABAWA

EUGÈNE LABICHE
Z TROJGA NAJSZCZĘŚLIWSZY

ALEKSANDER OSTROWSKI
PAMIĘTNIK SZUBRAWCA

ARTHUR MILLER
ŚMIERĆ KOMIWOJAŻERA

Zastępca dyrektora
MARCIN TALARCZAK
Kierownik techniczny
MIECZYŚLAW KULCZYK

Kierownik sceny
TADEUSZ TEKIELA

Brygadier i rekwizytor
TADEUSZ TEKIELA

Światło
RYSZARD ŻURAKOWSKI

Kierownicy pracowni:

krawieckiej
JANINA NICEK

stolarskiej
WACŁAW SMERECZYŃSKI

perukarskiej
JÓZEFA GRABOWSKA

szewskiej
ALEKSANDER DRAL

malarskiej
HELIODOR JANKOWSKI

tapicerskiej
WIKTOR GODYN

modelatorskiej
GRZEGORZ RACKIEWICZ

elektrotechnicznej
BENEDYKT ZIENTALAK

w Jeleniej Górze
JZG 1532/67 500 D-15/807/67

Cena 1,-

Nr.: 275

PAŃSTWOWY TEATR DOLNOŚLĄSKI

w Jeleniej Górze

Dyrektor i Kier. Artystyczny — TADEUSZ KOZŁOWSKI
Kier. Literacki — JÓZEF KELFRA

BORYS ŁAWRENIW

CZTERDZIESTY PIERWSZY

(Sorok pierwszy)

Sztuka w 8 obrazach
Tłumaczył — T. J. Evert

Adaptacja — Piotr Milnerowicz

Aktorzy

Mariutka — **JOANNA JARZĘBSKA**
Porucznik — **RYSZARD ŻUROMSKI**

Przedstawienie prowadzi . . . — Krystyna Świętochowska
Kontrola tekstu — Janina Wronowska

Scenografia **INNOCENTA TOMASZEWSKA**
Reżyseria **TERESA UJAZDOWSKA**

* PREMIERA, LISTOPAD 1967 ROKU W BOLESŁAWCU *

253

PIĘĆDZIESIĘCIOLECIE REWOLUCJI PAŹDZIERNIKOWEJ 1917–1967

BORYS ŁAWRENIW

Borys Andriejewicz Ławreniew urodził się w roku 1891, zmarł w 1959. Debiutował jako poeta w roku 1911, publikując wiersze w alamanachach ugrupowania poetyckiego tak zwanych egofuturystów. Powołany do wojska w roku 1915, spędził dwa lata na froncie, potem brał udział w rewolucji i wojnie domowej w szeregach Armii Czerwonej. Od roku 1921 uprawia zawodowo pracę literacką.

W latach dojrzałych twórczo zajmował się głównie prozą i dramaturgią. Debiutem prozatorskim Ławreniewa była antywojenna opowieść „Gala-Peter” (1916). W roku 1924 ukazują się drukiem dwa najbardziej znane opowiadania Ławreniewa: „Wicher” („Wietier”) i „Czterdziesty pierwszy” („Sorok pierwyj”), obydwie opisujące w sposób nieuproszczony surową rzeczywistość wojny domowej i tragicznie splątane ludzkie losy. Do końca lat dwudziestych Ławreniew wydaje jeszcze kilka tomów opowiadań, przeważnie poświęconych wojnie domowej, a także jedną powieść — „Burzycielka” („Kruszenije riespubliki”, 1925), w której interwencja aliantów na południu Rosji potraktowana jest w konwencji szyderczo-groteskowej, nie bez

wplywu „Wyspy Pingwinów” Anatola France’a, jak stwierdzają komentatorzy twórczości Ławreniewa.

Jako dramaturg debiutuje Ławreniew w roku 1928 sztuką „Razłom” („Rozłam”) — dramatem o przełomie duchowym inteligencji rosyjskiej w obliczu Rewolucji Październikowej. Problemowi inteligencji rosyjskiej i jej miejsca w rewolucji były skądinąd poświęcone liczne także utwory Ławreniewa — m. in. opowiadania „Siedmioletni sputnik” („Siódmy towarzysz podróży”, 1927), „Drzeworyt” („Grawiura na dierewie”, 1928), „Czertioż Archimeda” („Rysunek Archimedesza”, 1937). W latach drugiej wojny światowej Ławreniew pisze dwie sztuki patriotyczne: „Pieśń o czarnomorcach” („Pieśń o czarnomorach”, 1944) poświęcona bohaterskiej obronie Sewastopola; „Za tych, co na morzu” („Za tiech, kto w morie”, 1945, nagroda państwowa w 1964 roku); ponadto nowele i szkice pt. „Ludzie prostego serca” („Ludzie prostego serca”, 1943). Po wojnie popularność zdobyły sztuki Ławreniewa: „Głos Ameryki” („Głos Amieriki”, 1949) oraz dramat historyczno-biograficzny „Lermontow” (1953).

Opowiadanie „Czterdziesty pierwszy”, którego adaptację sceniczną prezentuje Teatr Dolnośląski, było już przed dziesięciu laty kanwą scenariusza znakomitego filmu radzieckiego pod tym właśnie tytułem. Było już także, w innych adaptacjach dramatycznych, wprowadzane na scenę paru teatrów, zawsze z powodzeniem.